

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr., za pol leta 1 gold, 70 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold. 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

V Ljubljani 1. junija 1887.

Obseg: Kolikor gosteje so trte sajene, toliko slabše je vino. — Ptice naše dobrotnice. — Pašniki in tekališča žebetom. (Konec.) — Gospodarske novice. — Vprašanja in odgovori. — Zemlje- in narodopisni obrazi. — Govor gosp. poslanca Kluna v državnem zboru 10. t. m. — Iz državnega zbora. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Kolikor gosteje so trte sajene, toliko slabše je vino.

(Posneto po „Allgemeine Wein-Zeitung“).

Število trt, ki rastejo na hektaru vinograda, je zelo različno. Merodajna je zemlja, lega, trtna sorta, način trtne vzgoje, namen vinarstva, stara navada itd. So vinski kraji, koder sadijo do 25000 trt na hektar, pa tudi taki, koder raste na tolikem prostoru le do 5000 trt. Ta velikanski razloček v številu trt na enako velikem prostoru je povsod v neposrednjem razmerju z kakovostjo vina, ki se prideluje. Namreč: Kolikor več trt na jednom hektaru raste, toliko slabše je vino. Temu je vzrok različno zgrevanje zemlje po solnčni toploti in različna množica redilnih snovi, ki pristojajo vsaki posamezni trti. Pa tudi način vinarstva pri tem vpliva; koder hočejo pridelati mnogo vina, tam trte gosto sadijo, koder jim je bolj mar za dobro vino, tam sadijo manj trt. Koder nameravajo pridelovati velike množice vina, tam tudi take trte gosto sadijo, ki uže od narave močno ženó, kakor tudi trte visoko vzgojujejo, če ravno pri taki vzgoji uže samo na sebi ni moči dobrega vina narediti.

Naredili so poskušnjo z dvema vinogradoma. Na enem prišlo je na hektar 8000 trt, pri drugem pa 10500. Lega, zemlja, rodovitnost, starost trt itd., bila je obojema vinogradoma enaka. Večletna preiskavanja ob trgatvi so pokazala, da je mošt prvega vinograda imel redno 1.5 do 2% sladčine več in 0.75 do 1.00% kisline manj kakor mošt drugega vinograda. Res je pa zopet, da je bilo v drugem vinogradu sploh do 11% več mošta ko v prvem. Ker se pa pri prodaji vina na kakovost gleda, dobili so za vino iz prvega vinograda tretjino več denarja ko za vse vino iz drugega.

Naši vinogradniki naj dobro pomnijo vse to, zlasti pri novih nasadih; če ravno jim svetujemo vinarstvo tako urediti, da veliko vina pridelajo in ne gledajo preveč na posebno izvrstnost vina, vendar pa tla vinograda ne smejo biti nikdar popolnoma obsenčena.

Ptice naše dobrotnice.

Ljuba pomlad oživila je zopet naše vrtove, gozde in loke. Kamor pogledaš, vse se giblje, vse se po svoje veseli življenja. Pravi veseljaki med vzbujeno naravo so pa brez dvoma sesebno drobne ptičice, ktere gotovo ljubi vsak poštenjak. Žal, da je ta ljubezen večinoma le preveč hladna, krvna ali jezična in vse premalo dejanska. Koliko pa je ljudi, ki bi ob hudi zimi, kedar mraz in lakota tareta nedolžne ptičice, vrgli kako drobtino na sneg ali pod kap, koder uboge revice za hrano stikajo? Jako malo, če tudi se tu pa tam nahajajo. In koliko pa je ljudi, ki bi zlasti po kmetih otroke poučili, naj poleti nikar ne nadlegujejo drobnih prijateljic človeškega rodu, naj ne lovijo jih, ne razdevajo jim gnezd, ne pobirajo mladičev itd. So, toda tudi takih gospodarjev je jako malo. Pač pa je veliko večje število tistih, ki porednim fantalinom, če ni drugače, še lestvico pristavijo, da laglje nedolžnim ptičicam jajčka ali mladiče poberó. In vendar bi tega nihče nikjer ne smel. Ptičice so si uže s svojim milim in prijaznim petjem ljubezen in naklonjenost vseh poštenjakov pridobile, kaj pa še le s tem, da nam trebijo drevje in zemljo škodljivega mrčesa in strupene golazni. Vravec, pravijo, da je škodljivec, posebno če zaide v proso ali pšenico, ktere tudi ne prezira. Vendar pa tudi ta škodljivec napravljeno škodo izdatno odtehta s tem, da ves čas, kedar vali, prav pridno gosence pobira in drugemu drevju škodljivo nesnago uničuje.

Mnogo let pečajo se uže ljudje po svetu z varstvom ptičic, in res je, da tega do sedaj niso še obža-

